

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner. Enligt lagen överlåter staten till de kommunala huvudmännen i fråga

utan vederlag fastigheterna, byggnaderna och lösöret vid vissa statliga yrkesläroanstalter.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

Systemet är splittrat när det gäller att driva yrkesläroanstalter. Huvudmän för läroanstalterna är staten, enskilda kommuner, samkommuner som bildats av ett flertal kommuner samt enskilda sammanslutningar. År 1993 hade 465 läroanstalter över 200 olika huvudmän.

Det splittrade systemet att driva läroanstalterna försvagar skolsystemets funktionsduglighet och gör det svårare att slopa den överlappande verksamheten i läroanstalterna, att utveckla arbetsfördelningen mellan dem, att gemensamt utnyttja resurserna och att rationalisera verksamheten med tanke på bättre ekonomi och resultat. Det nu gällande systemet är ett hinder även för att utveckla yrkesutbildningsförvaltningen och för att delegera beslutsfattandet till de enheter som svarar för utbildningen.

I olika delar av landet har huvudmän närmast för kommunala yrkesläroanstalter börjat förbereda ett enhetligare system för att driva läroanstalterna. För att centrala enhetliga principer för en kommunalisering av statliga läroanstalter skall kunna skapas har statsrådet årligen fattat ett principbeslut om de principer som skall följas vid kommunali-

seringen av statens yrkesläroanstalter. Statsrådet beslöt den 15 juni 1995 om de principer som skall iakttas vid kommunaliseringar år 1996. Enligt beslutet skall följande principer iakttas i arrangemangen kring egendom och andra frågor vid överlåtelsen av statliga yrkesläroanstalter till kommunala huvudmän:

1) Läroanstalternas fastigheter och lösöre samt skollägenheterna vid läroanstalter inom lantbruksbranschen och läroanstalter för huslig ekonomi i den omfattning utbildningsuppgiften förutsätter skall överlätas till den kommunala huvudmannen utan vederlag, om inte något annat sägs nedan.

2) Observationsskogarna vid läroanstalterna för skogsbruk och trähushållning kvarstår i statens ägo. Den kommunala huvudmannen ges bruksrätt till dessa skogar inom ramen för en godkänd skogsbruksplan. Undervisningsministeriet överlåter besittningen av de skogar som kvarstår i statens ägo till forststyrelsen eller skogsforskningsinstitutet.

3) De särskilda vattenområden och skyddsområden som läroanstalterna besitter kvarstår i statens ägo.

4) Sådana landområden på läroanstalternas skollägenheter som befinner sig i en tätorts omedelbara närhet och som har ett särskilt värde med tanke på anläggningstekniken och

andra motsvarande landområden som inte är nödvändiga med tanke på läroanstaltens utbildningsuppgift, kvarstår i statens ägo. Den kommunala huvudmannen kan ges bruksrätt till dessa områden.

5) Sådana byggnadsprojekt som staten har inlett och sådana avtal om förvärv av byggnader och fastigheter som staten har ingått fullföljs med statsfinanseirng. Ett projekt har inlett när undervisningsministeriet till läroanstalten har utfärdat den uppmaning till byggnadsplanering för projektet som avses i 6 § förordningen om statens husbyggnadsprojekt (137/77) eller fastställt den projektplan som avses i 9 § förordningen om förvaltningen av statens fastighetsförmögenhet (159/95), och bägge gäller byggande som sker med anslag från undervisningsministeriet.

6) Den kommunala huvudmannen kan för köp av sådana lokaler som byggs eller skaffas som hyreslokaler för en statlig läroanstalt beviljas statsandel i form av efterfinansiering inom ramen för statsbudgeten för en köpeskillning motsvarande högst byggnadskostnaderna.

7) I fråga om överlåtelse åt annan av byggnader och landområden, ändring av ändamålet, avslutande av verksamheten samt ersättningar för förstörd eller skadad egendom iakttas vad som stadgas i 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

Genom lagen om överlåtelse av vissa yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner (329/94) bemyndigades undervisningsministeriet att utan vederlag överlåta sammanlagt 13 och genom lagarna den 8 december 1994 och den 30 juni 1995 med samma namn (1094/94 och 917/95), den förstnämnda 54 och den sistnämnda 14 läroanstalters fastigheter, byggnader och lösöre till kommunala huvudmän.

Avsikten är att av de fastigheter som skall överlåtas enligt lagförslaget överlåta fastigheten för Elias Lönnrotin kotitalousoppilaitos till Sammatti kommun eller till en privat huvudman (1 § 1 punkten), fastigheten för Itä-Suomen metsäkone- ja maaseutuopetuskeskus till samkommunen Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä (1 § 2 punkten), fastigheten för Jurvan käsi- ja taideteollisuusoppilaitos till samkommunen Suupohjan koulutuskuntayhtymä (1 § 3 punkten), fastigheten för Jämsänkosken metsäoppilaitos till sam-

kommunen Jämsän seudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (1 § 4 punkten), fastigheten för Kainuun ammattioppilaitos till en samkommun som skall bildas (1 § 5 punkten), fastigheten för Keski-Suomen maatalous- ja metsäopisto till samkommunen Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (1 § 6 punkten), fastigheten för Kittilän maaseutuammattien oppilaitos till samkommunen Rovaniemen seudun ammatikoulutuksen kuntayhtymä (1 § 7 punkten), fastigheten för Koillis-Lapin ammatillinen oppilaitos till en samkommun som skall bildas eller till Kemijärvi stad (1 § 8 punkten), fastigheten för Osaran maatalousoppilaitos till samkommunen Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä (1 § 9 punkten), fastigheten för Peltosalmen maatalousoppilaitos till samkommunen Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä eller till samkommunen Pohjois-Savon ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymä (1 § 10 punkten), fastigheten för Raahen tietokonealan oppilaitos till samkommunen Oulun seudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä eller till Brahestads stad (1 § 11 punkten), fastigheten för Satakunnan maa- ja metsäinstituutti till samkommunen Kokemäenjokilaakson ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä eller till Björneborgs stad (1 § 12 punkten), fastigheterna för Savonlinnan ammatillinen instituutti till Nyslotts stad och till samkommunen Savonlinnan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (1 § 13 punkten), fastigheterna för Suonenjoen maatalous- ja palvelualojen oppilaitos till samkommunen Sisä-Savon koulutuskuntayhtymä (1 § 14 punkten), fastigheten för Tuomarniemen metsäoppilaitos till samkommunen Suomenselän ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä eller till samkommunen Seinäjoen ammatillisen korkeakouluopetuksen kuntayhtymä (1 § 15 punkten), fastigheten för Varsinais-Suomen maaseutuoppilaitos till en samkommun som skall bildas (1 § 16 punkten), fastigheten för Vuokattioopisto till en samkommun som skall bildas (1 § 17 punkten), fastigheten för Åbo svenska sjöfartsläroanstalt till en samkommun som skall bildas eller så ombildas läroanstalten till en stiftelse (1 § 18 punkten), fastigheten för Alajärven maatalous- ja puutarhaoppilaitos till en samkommun som skall bildas eller till Alajärvi stad (1 § 19 punkten), fastigheterna för Kuopion hotelli- ja ravintolaoppilaitos och Kuopion terveydenhuolto-oppilaitos till samkommunen Pohjois-Savon amma-

tillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymä (1 § 20 och 21 punkten), fastigheterna för Mikkelin maaseutuoppilaitos och Mikkelin terveydenhuolto-oppilaitos till utbildningskoncernen Mikkelin koulutussyhtymä (1 § 22 och 23 punkten), fastigheten för Suomussalmi-opisto till Suomussalmi kommun (1 § 24 punkten), fastigheten för Tampereen terveydenhuolto-oppilaitos till Tammerfors stad (1 § 25 punkten), fastigheten för Statens fiskeriläroanstalt till en samkommun som skall bildas eller så ombildas läroanstalten till en stiftelse (1 § 26 punkten) och fastigheterna för Lappeen maatalous- ja puutarhaoppilaitos till samkommunen Lappeenrannan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (1 § 27 punkten).

2. Propositionens verkningar

Enligt förslaget skall läroanstalternas fastigheter och läroanstalternas lösöre överlåtas utan vederlag till kommunala huvudmän. Enligt statsrådets principbeslut överläts läroanstalternas skollägenheter i den omfattning utbildningssuppgiften förutsätter. Observationsskogarna vid läroanstalterna för skogsbruk och trähushållning samt de skyddsområden som läroanstalterna besitter förblir i statens ägo. Likaså skall sådana landområden på skollägenheterna som befinner sig i en tätorts omedelbara närhet och som har ett särskilt värde med tanke på anläggningstekniken och andra motsvarande landområden kvarstå i statens ägo.

Värdet av den fasta egendom som skall överlåtas är sammanlagt 1,4 miljarder mark. Värdet av lösöret är sammanlagt 122,4 miljoner mark.

3. Beredningen av propositionen

Åtgärder för att kommunalisera de statliga yrkesläroanstalterna i syfte att förenhetliga systemet att hålla läroanstalter nämns i ett betänkande från 1986 av kommittén för decentralisering av förvaltningen (Kommittébe-

tänkande 1986:12). I statsbudgeten för 1987 ingick ett ställningstagande enligt vilket de statliga yrkesläroanstalterna i mån av möjlighet skall kommunaliseras och möjligheterna till bildande av kommunförbund för vidsträckta områden skall utredas.

Enligt den av statsrådet den 18 juni 1993 justerade, för 1991-96 godkända planen för utveckling av utbildningen och av forskningen vid högskolorna är avsikten att nätet av yrkesläroanstalter skall utvecklas så att antalet huvudmän blir färre genom att läroanstalter i mån av möjlighet samlas regionvis och får samma huvudman. Enligt samma plan skall också de statliga yrkesläroanstalterna kommunaliseras eller privatiseras.

Vid undervisningsministeriet har man under flera år berett en reform av systemet för att yrkesläroanstalterna skall drivas på en enhetlig regional och kommunal grund. År 1994 överlät undervisningsministeriet tio och under innevarande år har ministeriet fattat beslut om att överlåta sammanlagt 74 statliga yrkesläroanstalter till kommunala huvudmän, antingen till kommuner eller samkommuner. Avsikten är att under år 1995 och 1996 fatta beslut om att 38 statliga läroanstalter som är avsedda att kommunaliseras eller privatiseras överläts till kommunala mottagare.

Projekt enligt detta förslag som gäller kommunalisering av yrkesläroanstalter har beretts vid undervisningsministeriet i samarbete med läroanstalterna i fråga, med de kommunala huvudmännen och i vissa fall med länsstyrelserna.

Statens fastighetsverk och miljöministeriet har avgivit utlåtanden om propositionsutkastet.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Undervisningsministeriet bemyndigas att på de villkor som ministeriet bestämmer och utan vederlag till kommuner eller samkommuner överlåta de i 1 - 27 punkten nämnda statliga yrkesläroanstalternas fastigheter jämte byggnader och lösöre:

1) i Sammatti kommun, Niemi by fastigheten Elias Lönnrotin koulutila I RNr 5 och fastigheten Navettapelto RNr 4:38 samt i Myllykylä by fastigheten Elias Lönnrotin koulutila II RNr 11:2 och fastigheten Siesilta RNr 2:28.

2) i Nurmestad, Jokikylä by av fastigheten Nurmeksen koulutila RNr 75:2 ett outbrutet område på ca 192 hektar och i Nurmestad by av fastigheten Nurmeksen koulutila RNr nr 161 ett outbrutet område på ca 71 hektar samt i Valtimo kommun, Haapakylä by fastigheten Papinniemi RNr 131 och av fastigheten Lampela RNr 4:37 ett outbrutet område på ca 4,6 hektar.

3) i Jurva kommun, Kirkonkylä by fastigheten Hietanen RNr 11:5, fastigheten Hautaviita RNr 11:94, fastigheten Pyhärinta RNr 11:123, fastigheten Ko-te-ka RNr 11:127, fastigheten Ko-te-ka I RNr 11:139, fastigheten Kouluke RNr 11:188 och fastigheten Mäkiöuna RNr 11:101.

4) i Jämsänkoski stad, Kerkkola by fastigheten Akunmäki RNr 1:764 och fastigheten Tapiola RNr 1:691.

5) i Kajana stad, stadsdelen Lehtikangas, kvarteret 91, tomten nr 2, och kvarteret 83, tomten nr 2 samt 2 stadsdelen, kvarteret 7, tomten nr 27.

6) i Saarijärvi stad, Saarijärvi by fastigheten Virtasaari RNr 65, fastigheten Maatalo RNr 31:30, fastigheten Huipurinpelto RNr 35:200, fastigheten Tarvaala RNr 4:77, med undantag av outbrutna områden på sammanlagt ca 8 hektar, och av fastigheten Metsäkoulunmaa RNr 197:2 ett outbrutet område på ca 8 hektar.

7) i Kittilä kommun, Kittilä by, fastigheten Ounasjoen koulutila 2 RNr 5:34, fastigheten Akenus RNr 5:44, fastigheten Kermala RNr

5:9, av fastigheten Neitola RNr 45:5 ett outbrutet område på ca 14,5 hektar, av fastigheten Suurfoudila RNr 172 ett outbrutet område på ca 58 hektar och av fastigheten Salmela RNr 25:12 ett outbrutet område på ca 168 hektar.

8) i Kemijärvi stad, 2 stadsdelen, kvarteret 2148, tomten nr 1 och kvarteret 2022, tomten nr 5 samt i Halosenranta by fastigheten Seminaari RNr 212 och av fastigheten Tie I RNr 213 ett outbrutet område på 26 m².

9) i Hämeenkyrö kommun, Osara by fastigheten Maanmieskoulu RNr 1:6, fastigheten Osaran koulutila RNr 1:36, i Hirvola by fastigheten Lammi RNr 2:24, fastigheten Klemo RNr 2:35 och fastigheten Järvenpää RNr 1:25 samt i Sirkkala by av fastigheten Sydänmaa RNr 1:91, av fastigheten RNr 1:46 och av fastigheten Poltinmaa RNr 1:5, av var och en den bestämda del som staten äger (1/2).

10) i Idensalmi stad, Haapajärvi by fastigheten Kantola RNr 30:58, fastigheten Runni II RNr 30:59, fastigheten Tyynelä RNr 30:7, fastigheten Betesda RNr 30:8, fastigheten Emäntäkoulun lähde RNr 23:12, i Ulmala by fastigheten Peltoniemi RNr 20:58, fastigheten Koulutila RNr 20:15 och fastigheten Lehtokorpi RNr 23:19 samt i Lampaanjärvi by fastigheten Korvike RNr 5:30, fastigheten Joutseno RNr 1:10 och fastigheten Myllypuron RNr 6:23.

11) i Brahestads stad, 30 stadsdelen, kvarteret 3001, tomten nr 1.

12) i Kokemäki kommun, Kakkulainen by fastigheten Maanmieskoulu RNr 11, fastigheten Maanmiesmetsä RNr 15:2, fastigheten Maanmieskoulu RNr 15:9, fastigheten Kivikkola RNr 28, i Koskenkylä by fastigheten Maatalousoppilaitos RNr 1:29, i Kuoppala by fastigheten Maanmieskoulu RNr 6:69, i Säpilä by fastigheten Maanmiesmetsä RNr 1:39, i Vuoltee by fastigheten Leppialho RNr 1:55 och fastigheten Kaita-alho RNr 1:60 samt i Kullaa kommun, Levanpello by fastigheten Sahalahti RNr 22.

13) i Nyslotts stad, 13 stadsdelen, kvarteret

ret 30, tomten nr 7, i Tolvanniemi by fastigheten Lehtiniemi RNR 11:2, av fastigheten Lehtisuo RNR 14:7 landområden på sammanlagt 5,342 hektar och av fastigheten Tolppala RNR 11:5 ett outbrutet område på ca 12,5 hektar, i Varparanta by fastigheten Varpala RNR 15:35, fastigheten Varpakangas RNR 15:36 och fastigheten Varpala II RNR 15:52 samt i Enonkoski kommun, Hanhijärvi by fastigheten Heikkilä RNR 11:10.

14) i Suonenjoki stad, 6 stadsdelen, kvarteret 651, tomten nr 1, i Suonenjoki by fastigheten Heikkilä RNR 5:22, fastigheten Suonenjoen koulutila I RNR 2:34 och fastigheten Suonenjoen koulutila II RNR 24:5 samt i Toholampi by av fastigheten Kaupinharju RNR 2:3 ett outbrutet område på ca 105,9 hektar.

15) i Etseri stad, Hankavesi by av fastigheten Tuomarniemi RNR 2:44 ett outbrutet område på ca 49 hektar.

16) i S:t Karins kommun, Hulkio by fastigheten Tuorlan koulutila RNR 34:2, med undantag av outbrutna områden på sammanlagt ca 62,2 hektar, i Paimio kommun Taatila ja Koski by fastigheten Uusitupa RNR 4:80, fastigheten Silkkiahon RNR 4:85, fastigheten Kaarenkiuas RNR 4:53, fastigheten Isotupa RNR 4:79, fastigheten Wähätalo RNR 4:82, fastigheten Ahola RNR 4:11, fastigheten Haapala RNR 4:12, i Isoheikkonen by fastigheten Kunnankorpi RNR 4:46, fastigheten Kunnanmetsä RNR 1:25, i Rekottila by fastigheten Kunnanpuisto RNR 2:22, i Kaupila by fastigheten Kilpelä RNR 1:9, i Kajanoja by fastigheten Kalliomäki RNR 1:17, i Askala by fastigheten Arolanmetsä RNR 1:34, i Pikis kommun, Hulkis-Tuorla by fastigheten Hulkis Kr RNR 1, fastigheten Hulkis-Tuorla RNR 1:7, med undantag av outbrutna områden på sammanlagt ca 4,66 hektar, i Kuusiston Joensuu by fastigheten Kunninkaanmäki RNR 1:5 och i Rafnäs by fastigheten Tuorla II RNR 1:3 samt i Vahto kommun, Hulko by fastigheten Tuorlan koulutila RNR 6, i Vahto by fastigheten Tuorlan koulutila RNR 1:100, fastigheten Kangermiekka RNR 1:101, i Voivala by fastigheten Pääntalonkorpi RNR 1:70, fastigheten Itäntalonkorpi RNR 2:67, i Maakasto by fastigheten Knaapinkorpi RNR 1:153, fastigheten Korpi I RNR 2:1, i Vättilä by fastigheten Korpi IV RNR 1:14 och i Haga by fastigheten Kalliomäki RNR 1:3.

17) i Kajana stad, Linnantausta by fastighe-

ten Törmä RNR 1:112, fastigheten Seppälä RNR 2:24, med undantag av två outbrutna områden på sammanlagt ca 5,8 hektar, av fastigheten Vesakko RNR 3:215 outbrutna områden på sammanlagt ca 102 hektar, i Paltaniemi by fastigheten Pulkkinen 2 RNR 43:16, fastigheten Hanhiahon RNR 15:8, fastigheten Hanhiahon II RNR 2:8, fastigheten Hanhiahon III RNR 46:22 och i Jormua by fastigheten Kontinkangas RNR 12:3 samt i Sotkamo kommun, Alasotkamo by fastigheten Vuokatin koulutila RNR 24:8, fastigheten Navetta RNR 24:6, fastigheten Metsäkoulu RNR 6:305 och av fastigheten Pajuniemi RNR 6:342 ett outbrutet område på 0,52 hektar.

18) i Åbo stad, IX stadsdelen, kvarteret 11, tomten nr 1.

19) i Alajärvi kommun, Kurejoki by fastigheten Alajärven koulutila RNR 49, med undantag av ett outbrutet område på ca 20 hektar, och fastigheten Heikinmäki RNR 4:205 samt i Lappajärvi kommun, Savonkylä by fastigheten Meijerinmetsä RNR 1:37, fastigheten Meijerinmetsä I RNR 1:95 och fastigheten Piimälä RNR 1:68, med undantag av ett outbrutet område på 3,75 hektar.

20) i Kuopio stad, stadsdelen Puijonlaakso, kvarteret 3, tomten nr 1.

21) i Kuopio stad, stadsdelen Hatsala, kvarteret 5, tomten nr 6.

22) i S:t Michels stad, Moisio by fastigheten Mustalampi RNR 3:20 och fastigheten Visakko RNR 2:137, i S:t Michels landskommun, Liukkola by av fastigheten Otava RNR 4:64 ett outbrutet område på ca 175 hektar, fastigheten Laidun RNR 18:36 och fastigheten Puulanpelto RNR 5:25, i Rieppola by av fastigheten Karjala RNR 2:18 ett outbrutet område på ca 15 hektar och av fastigheten Haapala RNR 3:18 ett outbrutet område på ca 3 hektar.

23) i S:t Michels stad, stadsdelen Kalevankangas, kvarteret 28, tomten nr 4.

24) i Suomussalmi kommun, Kirkonkylä by fastigheten Ammattioppilaitos RNR 26:69, fastigheten Karhulanvaaran koulutila RNR 147:1, med undantag av ett outbrutet område på ca 26 hektar, och fastigheten Meriläispelto RNR 216:1

25) i Tammerfors stad, stadsdelen Kauppi, kvarteret 881, tomten nr 4 och XVIII stadsdelen, kvarteret 323, tomten nr 5.

26) i Pargas stad, Kyrkängs by fastigheten Fiskeriläroanstalten-Kalatalousoppilaitos RNR 2:54.

27) i Ylämaa kommun, Häsälä by fastigheten Suuronen RNr 2:5 och fastigheten Autiomäki RNr 3:58.

2 §

På överlåtelse av sådana jordområden och byggnader som avses i denna lag, ändring av ändamålet, avslutande av verksamheten samt på ersättning för förstörelse eller ska-

degörelse på egendom som avses i denna lag tillämpas vad som stadgas i 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

3 §

Denna lag träder i kraft den 1995.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 27 oktober 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Undervisningsminister *Olli-Pekka Heinonen*